žeberklo formos ietigalis, kurio ilgis - 24 cm (plunksnos ilgis apie 7 cm, įmovos - 17 cm). Įmovos galas ornamentuotas. Panašūs ietigaliai nors ir retai randami Rytų Lietuvos pilkapiuose V-VII a. sudegintų mirusiųjų kapuose.

Naujų niuansų atsirado datuojant ir vertinant pačius mūrus. Antai į P nuo P korpuso išorinės sienos, ties rūsiu E rastos dviejų pagal chronologiją M3 mūrui artimų kontraforsų liekanos. Kontraforsai perkirsti, kasant griovius gotikinių rūmų pamatams. Ties F rūsiu rastos dar dviejų tokių pat kontraforsų liekanos. Tik čia po gotikine sienos dalimi išliko ir senesnio, vienalaikio su kontraforsais, pamato dalis.

Minėti kontraforsai pastatyti ant medinių polių, kurie keliskart mėginti datuoti radioaktyviosios anglies būdu. Rezultatai ne visada sutampa su duomenimis, gautais tradiciniais archeologijos datavimo būdais, tad jais kol kas vadovautis tegalima sąlygiškai. Tačiau atlikto eksperimento tą patį medienos mėginį datuoti keliose laboratorijose rezultatai teikia vilčių, kad ateityje bus galima nustatyti tikslesnes datas.

Vladas Žulkus

Kasinėjimai Klaipėdos piliavietės princo Fridricho bastiono poternose

Po Princo Fridricho, arba ŠR buvusios Klaipėdos pilies bastionu yra požeminės patalpos - kazematai arba poternos. Jų planas primena raidę T. Poternos turi tris išėjimus - du į bastiono žandus jų išorėje ir į pilies kiemą. Skliautuotų poternų mūrai dažniausiai yra datuojami XVII a. (kai kurios patalpos - XVI a.).

1993 m. KU IC tyrinėjo poternos V krašte. Ištirtas 62 kv. m plotas. Tyrimų metu buvo aptikti daugiau kaip 2,5 m supiltiniai sluoksniai ir įvairių laikotarpių konstrukcijų. Išskirti mažiausiai 4 statybos etapai.

Prie seniausio skirtini 1-1,5 m gylyje (nuo buvusių poternų grindų) rasti tašyti ir netašyti pušiniai ir ąžuoliniai poliai, kai kurie viršuje su gūbriais, skirtais konstrukcijai sujungti. Šalia polių, apie 2 m gylyje (jau apie O,7 m žemiau jūros lygio), buvo įvairių medinių detalių, kai kurios iš jų su lizdais ir išpjovomis. Čia rastos tilto liekanos. Šiuo metu išskirtos 2 polių eilės, kurios nutolusios per 3 m. Labai negausūs radiniai tarsi rodo tiltą buvus sunaikintą XIV-XV a. sandūroje.

Jau O,3-O,5 m gylyje ant užpilto grunto dengėsi sienų pamatai. R krašte rastas mažiausiai 3 m pločio plytų padas. Ant jo išmūrytas apie 3,8x3 m dydžio trikampio plano gotikinis mūras. Jo paskirtis neaiški - gali būti, kad tai kokio nors statinio atrama. Prie šio mūro vėliau buvo priglaustos dar dvi sienos, sudarančios statų kampą. Viena jų yra 2,35 m pločio, kitos kraštas - jau už poternos sienos. Šalia jų, jau P krašte, yra dar viena siena, ant kurios iš dalies guli dabartinė poternos P siena.

V dalyje, prie trikampės sienos pagrindo, atkasti apie 1,6 m pločio akmeniniai pamatai. Prie pat poternų P įėjimo rasti dar vieni gotikinės sienos pamatai.

Visos sienos yra sumūrytos iš panašaus dydžio plytų. Jų vidutinis dydis - 34-36x15-16x9,5-1O cm, todėl galima manyti, jog tarp jų nėra didelio chronologinio skirtumo. Atrodo, kad jos buvo išmūrytos XV a. I-joje pusėje.

Radinius sudaro vos kelios puodų šukės, keli XVI-XVII a. koklių fragmentai, "vienuoliškos" ir plokščios čerpės, vinys, figūrinė plyta.

Kasinėjimai parodė, jog šioje vietoje iki XV a. yra buvusi protaka tarp dviejų salų ir tiltas. Vėliau protaka buvo užpilta ir šioje vietoje statytos sienos, kurios orientuotos kitaip, nei pilies viduje atkasti sienų pamatai. Dabartinių poternų netaisyklingą planą žymia dalimi lėmė senieji mūrai - dalį jų panaudojo pamatams, kai kur senųjų sienų fragmentai yra vėlesnių, jau XVI a. gotiškai sukrautų, poternos mūrų dalis.